

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Skjern-Budstikken.

1945; Vol. 1

Skjern, 1945

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Samling af Møstels tryk
1940 - 1945

DET KGL. BIBLIOTEK
S K J E R N

512

~~Frihedsposten~~

Skjern-Budstikken

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021385175

Samling af illegale tryk
1940 - 1945

SKJERN- BUDSTIKKEN

Skjern:1945.

Marts 1945. *no 1*

SIDSTE RUNDE. Efterhaanden som vi begynder at kunne tælle Timerne, til Tyskland er færdig, melder mere og mere det Spørgsmaal sig, hvordan vore egne Forhold saa skal ordnes. Dertil er endnu kun at sige, at der af Modstandsbevægelsen og under Frihedsraadets Ledelse vil blive iværksat en Række Foranstaltninger for at hjælpe Befolkningen saa godt som muligt igennem den sidste, haarde Tid. Men dertil behøver Frihedsbevægelsen absolut Støtte af Befolkningen; de Opraab og Meddelelser, der vil blive udsendt, maa villigt og nøjagtigt følges, og alle Myndigheder, som er til Stede, og som han godkendes, maa efterkomme de Ordre, der udstedes af de lokale Ledere af Frihedsbevægelsen. Dennes Folk kan ifølge Sagens Natur kun være et Mindretal af Befolkningen, men de vil have Midler til at opretholde Ro og Orden, og det maa være i alles Interesse. Frihedsbevægelsen er ikke nogen politisk Bevægelse og har ingen politiske Krav, men den kan ikke finde sig i, at Landsforrædere og Folk, der har beriget sig under Besættelsen, faar Lejlighed til at træffe Afgørelser, der senere kan skade det danske Folk. Saadanne Folk skal straks arresteres, og de vil blive dømt efter de Love, der vil blive vedtaget.

HVAD DE KAN GØRE. De skal slutte op om Frihedsbevægelsen i Skjern ved at følge de Anvisninger, der bliver udstedt. Selv i en lille By som vor, skal der blive Vanskeligheder nok.

Og De skal tie stille med, hvadsomhelst De aner om Frihedsbevægelsens Folk i Skjern. Gestapo forbereder en sidste Kraftanstrengelse for at faa fat i dem, der skal blive deres Skæbne, og en uoverlagt Bemærkning kan faa Tyskerne paa Sporet af de Traade, der gaar ud over Landet, og det kan faa uoverskuelige Følger.

De skal i al Stilhed samle Bevismateriale mod de Folk, vi under Krigen har beskyldt for baade det ene og andet. Vi maa huske, at man ikke kan dømme en Mand paa Rygter, og det er Anklagerne, der har Bevisbyrden, naar Regnskabet skal gøres op. Lad ingen undgaa deres retfærdige Straf, fordi man ikke - som det er gaaet i flere andre befriede Lande - har tilstrækkeligt Bevismateriale.

EN LANG LISTE, over Borgere, der var sat Spørgsmaalstegn ved, har allerede været offentliggjort i den illegale Presse, og den ligger nu hos Frihedsraadets Undersøgelsesudvalg. Disse Folk skal vi lade have Ro, medens Retten staar, men saa forlanger vi ogsaa at blive fri for at se Hr. Knud Poulsen optræde ved en offentlig Kirkekoncert. Det er taktløst af Arangørerne. (Medens vi taler om Musik, fraraader vi bestemt at tro, at man som en god dansk Mand kan lade sine Børn gaa til Musikundervisning hos Hr. Sophus Nielsen!)

Men lad os endelig ikke tro, at de paa denne Liste Folk er de eneste, vi skal holde Øje med. Der bliver ganske vist færre og færre, men vi maa huske, at Opgøret ikke blot gælder dem, der i Dag gaar Tyskernes Erinder. Nej, vi har en god Hukommelse.

FELDMADRASSERNE er ogsaa i Skjern et sørgeligt Kapitel for sig, og det bliveret beskidt Job at skulle til at røre ved Tøse som "Sudergaard", "Krølle", "Røde Anna", der tilsyneladende er hjemme paa "Orlov", Herborg, Ketty, Fru Olsen o.s.v., men de vil i hvert Fald faa en krank Skæbne i Fremtidens Danmark.

MAA VI SAA VÆRE FRI! Efter de lidet smigfende Bal-Affærer vil "Brage" formodentlig en Dag opleve en hel anden Slags "Affære". Men vi kan forøvrigt ikke indse, at Haandværkerforeningens selskabelige Forening bedre kan tillade sig at holde Bal - selv om det sidste skete omkring et Juletræ! Det er aabenbart nødvendigt at fastslaa, at i en Tid, hvor Danmarks Sønner daglig maa ofre Livet, er det en Usømmelighed at arrangere Bal, og Fremtidens Danmark vil ikke komme til at bestaa af Folk, der i Dag ikke har noget mere alvorligt at foretage sig end at tænke paa Bal og Ballade. Dette Spørgsmaal er mange Steder ordnet radikalt ved at Kommunalbestyrelsen har nedlagt Forbud mod Afholdelsen af Dans, men saa vidt vi ved, har Højskolehjemmet en ideel eller - om man vil - aandelig Side, og var det ikke passende til Ære for den og for de gode, danske Aandshovdinge, der hænger i den lille Sal, at nedlægge Forbud mod Dans paa Hoteller, saalænge Krigen varer? Lad os se noget praktiseret Nationalfølelse, selv om det vil koste lidt af Entré-Indtægten!

INGEN SKATTEBOG I AAR. Flere Kommunalbestyrelser i Vestjylland har efter Henstilling vedtaget ikke at tillade Udgivelsen af Skattebøger i Aar, og saadan vil det formentlig ogsaa gaa i Skjern. Grunden til det er, at Gestapo i stor Udstrækning bruger at opkøbe Skattebøger og anvende dem som transportable Folkeregistre, naar en eftersøgt skal findes, eller naar en formodens falsk Adresse skal kontrolleres. Vi takker for Haandslaget!

I FAA LINIER. Lokomotivfører Kock, tidl. Skjern (Forræder-Kokken), har fundet det betimelig i sit Fagblad at frabede sig al Opmærksomhed paa sin Jubilæumsdag. Det kunde han saamænd godt have spættet sig.

S.G. fandt det passende paa sin Basar at lade Pouletten snurre hæmningsløst med kontante Indskud og Gevinster, og det maa man ikke - ligesaa lidt som man maa cykle paa Fortovet. Netop fordi vi intet Politi har, kan S.G. ikke være saadan noget bekendt, og Formanden for Vagtværnet, Hr. Nyholm, kunde godt paa dette Punkt have anvendt lidt af sine Diktatur-Kundskaber overfor Foreningen.

For en Ordens Skyld skal vi ogsaa her notere Anholdelsen af Ejner Jensen, Johs. Christensen, Hans Sørensen og S.A. Jepsen, der alle var ansat ved Banen. Tyskerne sigter dem for at have Kendskab til Sprængstoffer, der flere Gange er nedkastet ved Troldhede - sidste Gang desværre saa tæt ved et tysk Transporttog, at Tyskerne kom først. Denne Sending blev ført til Skjern, hvor den blev afhentet af Soldater, Gestapofolk og Stikkere. Det var ikke noget rart Syn.

En af Arrestationerne synes at staa i Forbindelse med, at Vedkommen- de havde tabt sit Legitimationskort og derefter gik i en Fælde, medens en anden blev taget i Varde, hvor en "dansk" Mand fra Skjern udpegede ham for Feldgendarmene. Det er forstaaeligt, at denne Stikker ikke er glad for Situationen.

Det er forfærdeligt at se, hvordan Rutebilchaufførerne er Dus med Tyskerne fra Egnen, som de jævnlig kører med. Husk dog, at vi er i Krig med Tyskerne, der er vore Fjender, og saa smiler vi ikke til dem.

Endnu i dette sidste Krigsaar er der Folk, der ikke generer sig for at gaa til tysk Film. Ved De ikke, at en Del af Billetprisen gaar direkte til Nazistisk Propaganda? Alene det bør være nok til, at der til disse Film er en tom Biograf. De, der fortsat har Mod til at støtte Tyskerne, skal vi efterhaanden bringe Navnene paa.

Det er ganske ejendommeligt, at et af Bestyrelsesmedlemmerne i Aldersrenteforeningen - der vel nok er den mest statsunderstøttede Forening, man har - en H.C. Nielsen er ivrig pro-tysk og altsaa imod den Stat, han lever højt paa. Dette Bestyrelsesmedlem bør skiftet ud.

ROSINEN: Under en Kropsvisitering fandt en tysk Soldat noget "haardt" under en Arbejders Frakke.

"Wafføn" brølede Soldaten og gik et Skridt tilbage.

"Ja, Luft-Waffe", sagde den danske Arbejder og trak sin Cyklepumpe frem!!!

April 1945.

no 2

LAD VÆRE: Ikke saa snart var "Budstikken" udkommet, før der blev gættet paa, hvem der lavede et saadant Blad, og der blev nævnt baade den ene og anden, som "man" kunde tænke sig. Vi skal derfor gøre opmærksom paa, at Bladet ikke endnu fremstilles i Skjern. Lad derfor være med at gætte; De kaster blot Mistanke paa sagesløse Mennesker.

Selv om vi naturligvis håber, at "Budstikken" snart er overflødig, kan det ogsaa gaa saadan, at den vil komme noget oftere. Det er nemlig Hensigten, hvis Krigshandlinger afskærer Forbindelsen med Omverdenen, at Bladet skal være Organ for F r i h e d s r a a d e t s L o k a l - k o m i t é i S k j e r n, der herigennem vil give Meddelelser og Anvisninger, der til sin Tid vil være nødvendige at følge.

FLYGTNINGENE ---- Ogsaa i Skjern indtager Størstedelen af Befolkningen en korrekt, d.v.s. fuldstændig afvisende Holdning overfor de tyske Flygtninge, der stik mod Folketretten har væltet sig ind paa vort Land og som brovtende, raabende og krævende tror, at de ogsaa efter det tredje Riges Sammenbrud kan spille Herrer. Desværre er der imidlertid ogsaa Danske, der ikke forstaar, hvordan man optræder overfor den sygdomsbefængte, bacille- og snavsspredende Hob, der har fortrængt danske Skolebørn fra deres Undervisning og som tilsviner danske Skoler i en Grad, ingen menneskelig Fantasi forstaar at udmale.

Der findes stadig Folk, der intet har forstaaet af Udviklingen; der ikke kan indse, at de Tusinder af Flygtninge betyder den største Fare for Danmark, der ikke væmmes over deres paagaende og brovtende Anmasselse.

En ny Invasion har vi faaet til Skjern, Invasionen af tidligere Slavepiskere fra Polen, Bødlerne fra Maidaneks Dødsfabriker, Gestopomændenes Koner og Børn med de myrdede polske Kvinders og Børns Sko paa Fødderne, deres Ringe paa Fingrene og deres Skrig rungende i Ørene.

--- OG DANSKERNE: Enten man er Bager, Skræder, Guldsmed, Købmand, Papir-, Cigar- eller Grønthandler eller hvad, maa man nu holde sine Vinduer fri for Varer, for at ikke de tyske Flygtninge og de tyske Soldater skal stirre sig Øjnene ud af Hovedet for at se disse Herligheder. Og de ikke blot ser, de fortæller --- og Resultatet?

Resultatet bliver ikke blot, at den Handlende kommer til at sælge sine danske Kunders Varer til Tyskerne. Han har absolut ingen Salgspligt overfor Flygtningene - absolut ikke. Det er Landsforræderi at sælge til dem, men han gør det alligevel, fordi han kører videre i den Førkrigs-Facon, hvor det bare gjaldt om at faa Vareudstillingen til at se ud som den rene Overflod, selv om der kun lige var til Dagen og Vejen.

Hans danske Kunder maa se paa, at de tyske Flygtninge ribber ham for ~~3333333333~~ deres Varer. De Varer, som skulde have staaet under Disken eller i Baglokalet og været til Raadighed for dem.

Vi vil gerne hermed give de Butikshandlende en sidste Advarsel. Enten det drejer sig om Eg, Brød eller Tricotage, maa Varerne væk fra Hylder og Diske, naar Tyskerne kan se dem der.

Lad det være sagt saa skarpt, som det kan siges: Hvis ikke de Butikshandlende snarest muligt retter sig derefter og sørger for kun at handle med deres danske Kunder, saa vil der uvægerligt blive statueret Eksempler. Det vil ikke alene blive Advarselsskrivelser; Butikerne bliver i saa Fald stemplet som Værnemagerforretninger og behandlet derefter.

Vi skal i vort Maj-Nummer komme tilbage til dette Spørgsmaal, hvis der skulde være en Forretning, der ikke har forstaaet, at det er Alvor.

372
I FAA LINIER: Det var velgørende for nogen Tid siden at se, hvordan der ogsaa kan være Sammenhold mellem et Biografpublikum. Maaske var Aarsagen til Demonstrationen kun en Bagatel, men Tyskerne fik at se, at Danskerne ikke mere lader sig alting byde. Luftværnschefen i Skjern - alias Hr. Nyholm - har i de lokale Blade paa-budt Befolkningen at give Underretning om fundne Flyveblade "hidrørende" fra Overflyvninger. Vi anbefaler tværtimod at studere dem godt og give dem videre til Naboen. Der kan være vigtige Efterretninger, som bør komme andre end Luftværnschefen tilgode.

Vore hjemlige Sabotører har i den sidste Tid haft Herningbanen under Behandling, men vi tilraader stærkt lidt mere Diskretion. Det er uklogt, naar for mange paa Forhaand er klar over Tid og Sted for Aktionerne.

Der er død en havl Sned Stykker af de Flygtninge, der har faaet "foræret" Skjern. De bliver begravet i en Have ved den nye Kirkegaard.

Ogsaa i en Butik i Skjern kunde man for nogen Tid siden høre den klassiske Replik om, at "nu har Tyskland fødet Danmark i fem Aar, og skulde Danmark saa ikke kunne føde os et Par Maaneder" Vedkommende Herrekvinde vil blive forbavset en Dag!

Hvordan med Vognmændene, spørger mange. Og det er rigtigt, at deres Tur ogsaa kommer. Men for Værnemagere gælder der særlige Forholdsregler, der vist særlig bliver af økonomisk Karakter, naar de da ikke endnu i Dag har travlt med at husere. Til dem, der har "holdt ud" længst, hører vist Thomas Nielsen og hans Kone, der paa sin larmende Maade stadigvæk demonstrerer sin Glæde over Tyskernes Nærværelse.

Damefrisørinderne i Skjern er noget nervøse for, at Kvinderne blandt de tyske Flygtninge skal forlange at blive kæmmet i Salonerne. Men var det ikke en Opgave for "Krølle" og Fru Maja Larsen at lægge Hus til til dem. De har hidtil været saa glade for Tyskerne.

Jens Astrup i Fæster har som bekendt faaet sit Tørreri ødelagt, og han har sandelig selv været ude om det. Han var advaret mod at tørre Tyskernes Generatortræ, men han fandt altsaa ikke, at Pengene lugtede. Nu lugter de vist lidt svedent!

L.K.

I Dag, Fredag den 4. Maj.

Paa Grund af Fejlekspedition kommer dette først paa et Tidspunkt, hvor de allierede er paa Vej op gennem Jylland, og hvor vi alle i Spænding venter paa Befrielsen. Og naturligvis optager det ogsaa Borgerne, hvordan Udviklingen vil blive - rent lokalt. Sogneraadsformanden forhandler hid og did, Socialtjenesten rører paa sig, Vagtværnet har Døgttjeneste, men mange staar spørgende overfor, hvem der til sin Tid vil varetage Byens Interesser, og om der i det hele taget er nogen til det. Vi skal derfor meddele: I samme Øjeblik, Tyskerne i Danmark har kapituleret, er alle "gamle" Myndigheder sat ud af Spillet, idet Bylederen - d.v.s. Lederen af den lokale Modstandsbevægelse - overtager al udøvende Myndighed, indtil lovmæssige og ordnede Tilstande igen indtræder. Bylederen vil - ev. med Vaabenmagt - sørge for, at Ro og Orden opretholdes, og at alle Ordre og Anvisninger fra den allierede Overkommando og Frihedsraadet ubetinget adlydes. Herom vil der til sin Tid fremkomme nærmere ved Plakater, der bliver opslaaet overalt i Byen og Landdistriktet. Overtagelsen af denne Myndighed er fra Modstandsbevægelsens Side forberedt gennem Aar, saaledes at Befolkningen kan være ganske rolig for, at alle Spørgsmaal vil blive varetaget, - ogsaa alt, hvad der henhører under Arrestationer og Sikkerhedsforvaring, og det skal i den Forbindelse bemærkes, at ingen Form for Selvtægt vil blive taalt. Vi opfordrer alle til at bevare Besindigheden og stole paa en rolig Udvikling - ogsaa i vor By.

FRIHEDSRAADETS LOKALKOMMITE I SKJERN.

GIV BLADET VIDERE. GIV BLADET VIDERE. GIV BLADET VIDERE.